

มติมหาเถรสมาคม

ครั้งที่ ๘/๒๕๕๘

สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติที่ ๑๕๑/๒๕๕๘

เรื่อง รายงานผลการสนองงานสอภรรมนามหลวง ณ ประเทศออสเตรเลีย ประเทศนิวซีแลนด์ และไต้หวัน

ในการประชุมมหาเถรสมาคมครั้งที่ ๘/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๘ เลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอว่า สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้อนุมัติให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เดินทางไปปฏิบัติราชการร่วมกับคณะผู้แทนแม่กองธรรมสนามหลวง เพื่อสนองงานการเปิดสอบธรรมสนามหลวง แผนกธรรมศึกษา ณ ประเทศต่าง ๆ ดังนี้

ก. ประเทศออสเตรเลีย

รองผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (นางบุญศรี พานะจิตต์) และคณะได้เดินทางไป ระหว่างวันที่ ๒๖ มกราคม - ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ เพื่อถวายความสะดวกในการสอบธรรมสนามหลวงแก่คณะสงฆ์ ซึ่งเป็นผู้แทนแม่กองธรรมสนามหลวง และศึกษาดูงานการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในประเทศออสเตรเลีย ได้รายงานผลการปฏิบัติราชการโดยสรุป ดังนี้

๑. การสอบธรรมสนามหลวง ณ ประเทศออสเตรเลีย กำหนดสอบในวันที่ ๒๕ - ๓๐ มกราคม ๒๕๕๘ มีสนามสอบ ๒ แห่ง คือ

๑.๑ วัดธรรมรังษี นครเมลเบิร์น รัฐวิกตอเรีย มีผู้สมัครสอบ จำนวน ๑๘ รูป/คน โดยมีผู้แทนแม่กองธรรมสนามหลวงปฏิบัติศาสนกิจ จำนวน ๒ รูป คือ พระเทพญาณกวี เจ้าคณะภาค ๘ (ธรรมยุต) เจ้าอาวาสวัดพระศรีมหาธาตุ และพระครูวิฑูรธรรมกิจ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระศรีมหาธาตุ กรุงเทพมหานคร

๑.๒ วัดพระธรรมกาย มหานครซินี๋ย รัฐนิวเซาท์เวลส์ มีผู้สมัครสอบ จำนวน ๓๓ คน โดยมีผู้แทนแม่กองธรรมสนามหลวงปฏิบัติศาสนกิจ จำนวน ๒ รูป คือ พระกิตติวิมลเมธี วัดเทพศิรินทราวาส กรุงเทพมหานคร และ พระมหานิรุทธิ์ จิตสัจโจ วัดพระศรีมหาธาตุ กรุงเทพมหานคร

๒. คณะผู้แทนแม่กองธรรมสนามหลวง เจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ร่วมกับพระธรรมทูตในประเทศออสเตรเลีย ได้เดินทางไปเยี่ยมเยียนวัดไทยและวัดของชุมชนพุทธชาวลาว กัมพูชา เวียดนาม วัดจีน เพื่อศึกษากิจกรรมด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา และการปฏิบัติศาสนกิจของพระธรรมทูต รวม ๑๐ วัด

กิจกรรมในการเผยแผ่ของพระธรรมทูต คือ การจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และวันหยุดสุดสัปดาห์ ให้พุทธศาสนิกชนได้ทำบุญตักบาตร ไหว้พระสวดมนต์ ฟังเทศน์ ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน เปิดโรงเรียนสอนบุตรหลานชาวไทยให้รู้จักขนบธรรมเนียม ประเพณีวัฒนธรรมไทย ภาษาไทย สอนธรรมศึกษาแก่ชาวไทยและชาวต่างชาติที่สนใจ และทำวัดให้เป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวไทยในต่างประเทศ ตลอดจนเผยแผ่ธรรมแก่ชาวต่างชาติให้นับถือพระพุทธศาสนา โดยอาศัยชาวไทยที่มีคู่ครองเป็นชาวต่างชาติชักชวนให้เข้าวัดเพื่อร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา และการจัดส่งพระสงฆ์ไทยเข้าไปสอนในสถานศึกษา

๓. สถานีวิทยุ SBS นครเมลเบิร์น ได้เรียนเชิญ รองผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติไปเยี่ยมชมสถานีวิทยุ และบันทึกเสียงออกอากาศรายการภาคภาษาไทยทางคลื่นวิทยุ SBS Radio 93.1 F.M. เรื่อง การสอยธรรมสนามหลวงที่ประเทศออสเตรเลีย การเยี่ยมเยียนวัด การดูงานการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูตและของวัดซึ่งชาวพุทธไทย ลาว กัมพูชา และเวียดนาม ร่วมกันจัดสร้างให้พระสงฆ์ได้อยู่จำพรรษาปฏิบัติศาสนกิจ ทั้งได้ให้สัมภาษณ์สื่อมวลชนไทยในออสเตรเลียเกี่ยวกับภารกิจที่เดินทางมาประเทศออสเตรเลีย และสถานการณ์ของพระพุทธศาสนาในประเทศไทย บทบาทและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๔. รองผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และคณะ ได้เข้าพบเอกอัครราชทูตไทยประจำประเทศออสเตรเลีย ที่สถานเอกอัครราชทูตไทย กรุงแคนเบอร์รา รัฐนิวเซาท์เวลส์ เพื่อปรึกษาข้อราชการในภารกิจของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และร่วมงานเลี้ยงรับรอง และในวันต่อมา ได้ร่วมกับคณะสงฆ์ซึ่งเป็นผู้แทนแม่กองธรรมสนามหลวง เข้าพบเอกอัครราชทูตไทย เพื่อหารือเกี่ยวกับโครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในวโรกาสทรงครองราชย์ครบ ๖๐ ปี ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๙ และทรงเจริญพระชนมพรรษา ครบ ๘๐ พรรษา ในปีพุทธศักราช ๒๕๕๐

ปัญหาอุปสรรคในการสอบธรรมศึกษา และการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูต คือ

๑. ผู้เข้าสอบธรรมศึกษาบางคนเป็นชาวต่างชาติ พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยไม่ได้ ไม่เข้าใจศัพท์ภาษาบาลีในปัญหาข้อสอบภาษาอังกฤษ กรรมการควบคุมการสอบต้องอธิบายเพิ่มเติมจนเข้าใจ จึงจะสามารถตอบปัญหาข้อสอบได้ ซึ่งทำให้เสียเวลาในการสอบ

๒. ขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนสำหรับชาวต่างประเทศ เช่น หนังสือเรียนธรรมศึกษา ซีดีรอมภาค ภาษาอังกฤษ เป็นต้น

๓. จำนวนผู้เข้าสอบธรรมศึกษาลดลง เนื่องจากในปีแรก ๆ ชาวไทยที่ไปประกอบอาชีพในประเทศออสเตรเลียมาเรียนและสมัครสอบจำนวนมาก ปัจจุบันสอบได้ธรรมศึกษาชั้นเอกแล้ว จึงทำให้จำนวนผู้เข้าสอบลดลง

๔. พระธรรมทูตบางรูปขาดทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับการสื่อสารกับชาวต่างชาติ ทำให้ไม่สามารถที่จะอธิบายให้ชาวต่างชาติเข้าใจหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนาอย่างลึกซึ้งได้

๕. พระธรรมทูตขาดแคลนสื่อต่าง ๆ ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา เนื่องจากไม่ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากรัฐบาล

๖. พระธรรมทูตบางรูปไม่สามารถแนะนำการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานให้แก่ชาวต่างชาติได้

ข้อเสนอแนะ

๑. การจัดทำปัญหาข้อสอบธรรมศึกษาเป็นภาษาอังกฤษ ควรขยายเนื้อความของศัพท์บางคำให้ชัดเจน และควรผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อความถูกต้องด้านของภาษา

๒. ควรจัดทำสื่อการเรียนการสอนธรรมศึกษาภาคภาษาอังกฤษ ให้เพียงพอและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและเพียงพอ เพื่อมอบให้วัดไทยในต่างประเทศใช้ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาสำหรับชาวต่างประเทศ

๓. ควรส่งเสริมสนับสนุนให้พระธรรมทูตมีความรู้แตกฉานด้านภาษา เพื่อใช้สื่อสารกับชาวต่างประเทศในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

๔. พระธรรมทูตที่จะเดินทางไปเผยแผ่พระพุทธศาสนาในต่างประเทศ ควรเป็นพระสงฆ์ที่มีความรู้ ความสามารถ มีวัตรปฏิบัติที่ดีงาม สามารถแนะนำวิธีปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานได้

๕. พระธรรมทูตควรปฏิบัติศาสนกิจในเชิงรุก จัดกิจกรรมให้ชาวต่างประเทศเกิดความศรัทธาเลื่อมใส และสนใจที่จะศึกษาหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา

ข. ประเทศนิวซีแลนด์

ผู้อำนวยการสำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม (นางจุฬารัตน์ บุญยากร) และคณะได้เดินทางไป ระหว่างวันที่ ๒๕ มกราคม - ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ เพื่อถวายความสะดวกในการสอบธรรมสนามหลวงแก่คณะสงฆ์ ซึ่งเป็นผู้แทนแม่กองธรรมสนามหลวง และศึกษาดูงานการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในประเทศนิวซีแลนด์ ได้รายงานผลการปฏิบัติราชการโดยสรุป ดังนี้

๑. สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวงได้กำหนดสอบธรรมสนามหลวง ในประเทศนิวซีแลนด์ ในวันที่ ๒๙ - ๓๐ มกราคม ๒๕๔๘ โดยมีสนามสอบ ๓ แห่ง คือ

๑.๑ วัดญาณประทีป นครโอ๊คแลนด์ มี พระครูประสาทพุทธปรีต วัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร เป็นผู้แทนแม่กองธรรมสนามหลวง

๑.๒ วัดพุทธสามัคคี นครไครสต์เชิร์ช มี พระศรีวิสุทธิโกศล วัดเพชรสมุทรจันท์สมุทรสงคราม เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนแม่กองธรรมสนามหลวง

๑.๓ วัดพระธรรมกาย นครโอ๊คแลนด์ มี พระปลัด สุธรรม สุขโม เจ้าอาวาสวัดพระธรรมกาย สาขานิวซีแลนด์ เป็นผู้แทนแม่กองธรรมสนามหลวง

๒. การปฏิบัติงานของคณะผู้แทนแม่กองธรรมสนามหลวง และเจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สรุปดังนี้

๒.๑ ไปเยี่ยมเยียนวัดพระธรรมกาย สาขานิวซีแลนด์ นครโอ๊คแลนด์ ได้รับทราบวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่ชาวไทยและชาวต่างประเทศจากพระสงฆ์ที่ปฏิบัติศาสนกิจในวัด และได้ถวายข้อแนะนำในการจัดสนามสอบและการจัดสอบ เนื่องจากวัดนี้ได้จัดสอบธรรมสนามหลวงเป็นครั้งแรก

๒.๒ ได้ร่วมเดินทางกับ พระครูประสาทพุทธปรีต เยี่ยมเยียนวัด FO Guang Shan ซึ่งเป็นวัดในพระพุทธศาสนา นิกายมหายาน

๒.๓ ร่วมพิธีเปิดสอบธรรมสนามหลวงที่วัดญาณประทีป นครโอ๊คแลนด์ วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๔๘ มีผู้เข้าสอบธรรมศึกษา จำนวน ๒๓ คน แบ่งเป็นธรรมศึกษาชั้นตรี จำนวน ๒๒ คน ธรรมศึกษาชั้นโท จำนวน ๑ คน

๒.๔ ตรวจเยี่ยมการสอบธรรมสนามหลวง ณ วัดพุทธสมาคมคี นครโคราช-
เจริญ วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๔๘ ซึ่งวัดพุทธสมาคมคีจัดพิธีมอบประกาศนียบัตรธรรมศึกษาชั้นตรี
และธรรมศึกษาชั้นโท ให้แก่ผู้สอบได้ประจำปี ๒๕๔๖

๒.๕ เดินทางร่วมกับ พระศรีวิสุทธิโกศล หัวหน้าคณะผู้แทนแม่กองธรรมสนาม-
หลวง พระครูวินัยธร นิคม จิตเตโช และ พระมหาสาธัญ มหาคมภิโร พระธรรมทูตประจำ
วัดพุทธสมาคมคี เพื่อเยี่ยมเยียนวัดไทย พระธรรมทูต และคนไทย ตามเมืองต่าง ๆ ในประเทศ
นิวซีแลนด์

สรุปปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของพระสงฆ์ไทยที่ปฏิบัติศาสนกิจในต่างประเทศ
ความต้องการของพุทธศาสนิกชนชาวไทย ความต้องการของพระธรรมทูต และข้อเสนอแนะในการ
แก้ไขปัญหาอุปสรรค ดังนี้

๑. อุปสรรคในการปฏิบัติงานของพระธรรมทูตในต่างประเทศ

๑.๑ ขาดแคลนงบประมาณในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของพระธรรมทูต
ปัจจุบัน พระธรรมทูตต้องรับภาระค่าพาหนะเดินทางไปเผยแผ่ธรรมในสถานที่ต่าง ๆ ในประเทศเอง
นอกจากนี้ การจัดหาที่ดินเพื่อสร้างวัด สร้างกุฏิ อาคารเสนาสนะต่าง ๆ ต้องอาศัยการบริจาคของผู้
มีจิตศรัทธา ไม่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล

๑.๒ ที่พักและสถานที่ปฏิบัติธรรม ไม่เพียงพอต่อความต้องการของพุทธ-
ศาสนิกชน และผู้สนใจปฏิบัติธรรม

๑.๓ พระธรรมทูตไม่สามารถสื่อสารกับชาวต่างชาติให้เข้าใจหลักธรรมทาง
พระพุทธศาสนาได้อย่างลึกซึ้ง เนื่องจากมีอุปสรรคในการใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้

๑.๔ ขาดแคลนหนังสือ ตำรา สื่อต่าง ๆ เพื่อถ่ายทอดหลักธรรมที่เข้าใจได้ง่าย

๒. ความต้องการของพุทธศาสนิกชน

๒.๑ ให้มีสถานที่ปฏิบัติธรรมภายในวัด มีที่พักเพียงพอ

๒.๒ ให้มีพระสงฆ์ที่สามารถสอนพระพุทธศาสนาให้เข้าใจได้ง่าย

๒.๓ หนังสือเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาที่อ่านแล้วเข้าใจ

๓. ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

๓.๑ ควรมีสำนักงานพระธรรมทูตในแต่ละประเทศ เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการ
ปฏิบัติงานของพระธรรมทูต และเพื่อให้มีการประสานงานแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์

ของพระธรรมทูตที่ประจำอยู่ที่วัด/สำนักต่าง ๆ ในประเทศนั้น ๆ

๓.๒ ควรสนับสนุนส่งเสริมให้พระธรรมทูตได้เรียนภาษาเพิ่มเติมกับชาวต่างประเทศที่อยู่ในประเทศนั้น ๆ เพื่อให้มีการสื่อสารเข้าใจกันได้และเรียนรู้ขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมของประเทศที่ปฏิบัติงานอยู่ เช่น ให้ทุนในการเรียนภาษาก่อนออกปฏิบัติหน้าที่เผยแผ่ เป็นต้น

๓.๓ ควรคัดเลือกพระธรรมทูตที่เป็นต้นแบบที่ดีไปปฏิบัติศาสนกิจในต่างประเทศ เพราะพระธรรมทูตถือได้ว่าเป็นตัวแทนของคณะสงฆ์ไทย ส่วนหนึ่ง

๓.๔ ควรส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสำนักเรียนในต่างประเทศ โดยให้วัดที่มีพระธรรมทูตประจำอยู่เปิดเป็นสำนักเรียน เพื่อให้คนไทยและชาวต่างชาติที่สนใจได้ศึกษาพระพุทธศาสนา โดยสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติสนับสนุนงบประมาณในการจัดการเรียนการสอน

๓.๕ ควรส่งเสริมให้มีการสอนภาษาไทยควบคู่กับวิชาพระพุทธศาสนา เพื่อคนไทยและบุตรหลานที่เป็นเยาวชน ตลอดจนชาวต่างประเทศที่สนใจจะได้เรียนรู้ภาษาไทย หลักปฏิบัติในพระพุทธศาสนาและขนบธรรมเนียมประเพณีของไทย ซึ่งจะเป็นการเผยแผ่พระพุทธศาสนาอีกทางหนึ่ง

๓.๖ ควรส่งเสริมให้มีการจัดสอบธรรมศึกษาสนามหลวงในต่างประเทศเป็นประจำทุกปี เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจพระพุทธศาสนา และผู้สอบได้จะเกิดความภาคภูมิใจ ทำให้ขวนขวายในการศึกษาหาความรู้ในพระพุทธศาสนายิ่งขึ้น

๓.๗ ควรจัดส่งสื่อต่าง ๆ ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาไปถวายพระธรรมทูต อาทิ หนังสือ วารสาร แผ่นซีดี ฯลฯ เพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนาให้กว้างไกลออกไป โดยเฉพาะสื่อภาษาต่าง ๆ หนังสืออ่านแล้วเข้าใจง่าย

ค. ได้หัววัน

รองผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (นายถวิล สมัคร์รัฐกิจ) และคณะได้เดินทางไป ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ เพื่อถวายความสะดวกในการสอบธรรมสนามหลวงแก่คณะสงฆ์ ซึ่งเป็นผู้แทนแม่กองธรรมสนามหลวง และศึกษาดูงานการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในไต้หวัน ได้รายงานผลการปฏิบัติราชการโดยสรุป ดังนี้

การสอบธรรมศึกษา ณ ไต้หวัน ได้เปิดสอบ ณ วัดจงถี่ญาณวราราม เมืองกุยซาน จังหวัดเถาหยวน โดยมี พระครูสมุห์ สมศักดิ์ จิตส่วโร เป็นเจ้าอาวาส และพระภิกษุอีกจำนวน ๕ รูป เป็นผู้ช่วย มีผู้เข้าสอบจำนวน ๔๐ คน

วัดไทยในไต้หวันเป็นศูนย์กลางในการช่วยเหลือคนงานไทยที่ประสบปัญหาจากการทำงานหรือตกทุกข์ได้ยาก เช่น ถูกหลอกลวง หรือตายในไต้หวัน วัดไทยจะเข้าไปช่วยเหลือผู้ที่พักอาศัยและประสานกับทางราชการไต้หวัน เพื่อให้การช่วยเหลือคุ้มครองคนไทยมาโดยตลอด

สำหรับวัดจงลีญาณวรารามไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง และได้อาศัยที่ดินของชาวไต้หวัน มีเนื้อที่ประมาณ ๒ ไร่เศษ โดยเจ้าของที่ดินไม่อนุญาตให้ก่อสร้างอาคารเป็นการถาวร และทางวัดได้ทางเดินที่เป็นศาลาและนำพระพุทธรูปมาประดิษฐานเป็นองค์พระประธาน และมีกุฏิไม้ซึ่งก่อสร้างโดยคนงานไทยในลักษณะอยู่ชั่วคราว ความเป็นอยู่ของพระภิกษุในวัดนี้ค่อนข้างลำบากจากการสังเกตเห็นว่า เจ้าอาวาสวัดจงลีญาณวราราม มีความตั้งใจในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเป็นอย่างมาก และได้แจ้งว่าปีนี้เป็นปีแรกที่เปิดสอบธรรมศึกษาและจะดำเนินการในปีต่อ ๆ ไป

ในการนี้ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติพิจารณาเห็นว่า สมควรจัดสรรเงินอุดหนุนการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในต่างประเทศ เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติศาสนกิจของพระภิกษุ ณ วัดจงลีญาณวราราม ในปีต่อไป

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเห็นควรนำเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อโปรดทราบ

ที่ประชุมรับทราบ และให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติรวบรวมรายงานนี้เป็นข้อมูลแล้วจัดประชุมหารือกับหน่วยงานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ให้มีผู้แทนมหาวิทยาลัยสงฆ์ทั้ง ๒ แห่ง ร่วมประชุมด้วย

(นายแพทย์จักรธรรม ธรรมศักดิ์)

เลขาธิการมหาเถรสมาคม

